

Na osnovu člana 35. stav 1. tačka 1.1. Zakona br. 03/L-209 o Centralnoj banci Republike Kosovo (Službeni list Republike Kosovo, br. 77 / 16. avgust 2010), i članova 19. i 85. Zakona br. 04/L-093 o bankama, mikro finansijskim institucijama i nebankarskim finansijskim institucijama (Službeni list Republike Kosovo, br. 11/ 11. maj 2012. godine), Odbor Centralne banke Republike Kosovo na sednici održanoj 4. avgusta 2022. godine, usvojio je ovu:

UREDBU O POKAZATELJU POKRIVANJA LIKVIDNOŠĆU

POGLAVLJE I. OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Svrha i delokrug

1. Svrha ove uredbe je da se utvrde kriterijumi za izračunavanje zahteva za pokriće likvidnošću i najniži nivo pokazatelja pokrića likvidnošću banaka kako bi se obezbedilo da banke imaju odgovarajuću zalihu jevtino visokokvalitetnih likvidnih sredstava koja se lako mogu i odmah pretvoriti u gotovini kako bi ispunili svoje zahteve za 30. kalendarskih dana stresnog scenarija likvidnosti.
2. Ova uredba se primenjuje na sve banke u Republici Kosovo koje su licencirane od CBK-a, uključujući i podružnice stranih banaka.

Član 2.

Definicije

1. Svi izrazi koji se koriste u ovoj uredbi imaju isto značenje kao što je definisano Zakonom br. 04/L-093 o bankama, mikro finansijskim institucijama i nebankarskim finansijskim institucijama (u daljem tekstu: Zakon o bankama) i/ili prema sledećim definicijama za potrebe ove uredbe:
  - 1.1. **Sredstva nivoa 1.**– podrazumeva sredstva sa izuzetno visokom likvidnošću i kreditnim kvalitetom kao što se utvrđuju članom 10. ove uredbe;
  - 1.2. **Sredstva nivoa 2.**– podrazumeva sredstva sa visokom likvidnošću i kreditnim kvalitetom dalje podeljena na sredstva nivoa 2A i 2B u skladu sa potpoglavljem II. poglavlja II. ove uredbe kao što je utvrđeno u članu 11. i 12. ove uredbe;
  - 1.3. **Rezerva likvidnosti (eng. Liquidity buffer)** – podrazumeva iznos likvidnih sredstava koje banka poseduje u skladu sa poglavljem II. ove uredbe;

- 1.4. **Neto odliv likvidnosti** – podrazumeva iznos koji se dobija oduzimanjem priliva likvidnosti od odliva likvidnosti banke u skladu sa poglavljem III. ove uredbe;
- 1.5. **Značajna valuta** – podrazumeva sve valute u kojima ukupne obaveze denominovane u valuti koja nije prijavljena (bilansna i vanbilansna) valuta evro dostižu ili prelaze 5% ukupnih obaveza banke;
- 1.6. **Poslovna društva** – podrazumevaju vrste poslovnih društava prema važećem Zakonu o poslovnim društvima. Klasifikacija poslovnim društvima (poslovanjima) će se izvršiti prema važećem Zakonom o računovodstvu, finansijskom izveštavanju i reviziji Republike Kosovo;
- 1.7. **Depozit** – podrazumeva novčani iznos uplaćen od fizičkog ili pravnog lica u banci, primljen od te banke pod uslovom da se taj novac ponovo plaća u celosti sa ili bez kamate ili premije, na zahtev ili na datum određen tom fizičkom ili pravnom licu;
- 1.8. **Depoziti na malo (eng. retail)**– podrazumevaju obavezu prema fizičkom licu ili prema malom i srednjem preduzeću kada bi se fizičko lice ili malo i srednje preduzeće kvalifikovalo u klasu izloženosti „Izloženosti prema fizičkim licima i malim i srednjim preduzećima“ prema standardizovanom pristupu za kreditni rizik, u skladu sa članom 51. Uredbe o adekvatnosti kapitala banaka i kada ukupni depoziti fizičkih lica ili MSP-a po grupama ne prelaze iznos od 1.000.000 (milijon) evra;
- 1.9. **Depoziti na veliko (eng. wholesale)** – podrazumeva svaki depozit koji nije uvršten u kategoriju depozita maloprodaje;
- 1.10. **Finansiranje** – podrazumeva obaveze u obliku duga koje nisu uvrštene u kategoriju depozita;
- 1.11. **Finansijski klijent** - podrazumeva klijenta koji obavlja jednu ili više aktivnosti navedenih u članu 44. Zakona o bankama, mikro finansijskim institucijama i nebankarskim finansijskim institucijama, ili je jedna od ovih institucija:
  - 1.11.1. banka;
  - 1.11.2. mikro finansijska institucija;
  - 1.11.3. nebankarska finansijska institucija;
  - 1.11.4. investiciono društvo;
  - 1.11.5. osiguranik;
  - 1.11.6. reosiguranik; i
  - 1.11.7. bilo koje pravno lice koje obavlja finansijske aktivnosti unutar i van Republike Kosovo.
- 1.12. **Stres** – podrazumeva naglo ili značajno pogoršanje solventnosti ili likvidnosne pozicije banke usled promena tržišnih uslova ili idiosinkratičnih faktora (faktora specifičnih za banku) usled čega postoji značajan rizik da banka nije u stanju da ispuni svoje obaveze koje stignu za plaćanje u narednih 30. kalendarskih dana;
- 1.13. **Marginalni krediti** – podrazumevaju kolateralizane kredite koji su dozvoljeni klijentima u svrhu zauzimanja trgovačkih pozicija sa polugom;

- 1.14. **Osigurana transakcija kreditiranja** – podrazumeva svaku transakciju koja dovodi do izloženosti obezbeđen kolateralom koji ne obuhvata odredbu koja banci daje pravo da prima maržu najmanje tokom dana;
- 1.15. **Transakcija zasnovana na tržištu kapitala** – podrazumeva svaku transakciju koja dovodi do izloženosti obezbeđen kolateralom koji obuhvata odredbu koja banci daje pravo da prima maržu najmanje tokom dana;
- 1.16. **Finansiranje trgovine** – podrazumeva finansiranje, uključujući garancije koje se odnosi na razmenu roba i usluga putem finansijskih proizvoda sa fiksnim kratkoročnim rokom dospeća uglavnom kraćim od jedne godine bez automatskog produženja kao što je utvrđeno u Prilogu I. Uredbe o adekvatnosti kapitala banaka.

Član 3.

Zahtev za pokriće likvidnosti

1. Banke treba da drže likvidna sredstva, čiji zbir vrednosti pokriva odlive likvidnosti nakon odbitka priliva likvidnosti pod stresnim uslovima kako bi obezbedile da održavaju nivo rezervi likvidnosti (*eng. liquidity buffers*) koji su adekvatni da ispune svaki mogući disbalans između priliva i odliva likvidnosti pod teškim stresnim uslovima u periodu od trideset dana.
2. Banke mogu da koriste svoja likvidna sredstva da pokriju neto odlive svoje likvidnosti tokom perioda stresa.
3. Banke ne treba da dvostruko računaju likvidna sredstva, prilive i odlive likvidnosti.

Član 4.

Pokazatelj pokrića likvidnosti

1. Banke moraju izračunati pokazatelj pokrića likvidnosti jednak odnosu između rezerve likvidnosti (*eng. liquidity buffer*) banke i neto odliva likvidnosti tokom 30. kalendarskih dana stresnog perioda, izraženog u procentima na pojedinačnom i konsolidovanom nivou prema sledećoj formuli:

Neto odlivi likvidnosti tokom 30. kalendarskih dana stresnog perioda

$$\text{Pokazatelj pokrića likvidnosti (\%)} = \frac{\text{Rezerva likvidnosti}}{\text{Neto odlivi likvidnosti tokom 30. kalendarskih dana stresnog perioda}}$$

2. Banke moraju održavati pokazatelja pokrića likvidnosti od najmanje 100%.
3. Banke, bez suprotnosti sa stavom 2. ovog člana, mogu da unovče svoja likvidna sredstva radi pokrića neto odliv likvidnosti tokom stresnih perioda, čak i ako takvo korišćenje likvidnih sredstava može uticati na pad pokazatelja pokrića likvidnosti ispod 100% u tim periodima.
4. Banka, gde u bilo kom trenutku pokazatelj pokrića likvidnosti je pao ili se može razumno očekivati da padne ispod 100%, mora odmah da obavesti CBK i mora bez nepotrebnog

odlaganja podneti u CBK plan o blagovremenom obnavljanju usklađenosti sa stavom 2. ovog člana.

5. Banka mora svakodnevno da obavesti CBK na kraju svakog radnog dana osim ako CBK ne ovlašćuje ređe obaveštavanje i duže odlaganje obaveštavanja dok se usklađenost ne vrati na nivo utvrđen u stavu 2. ove uredbe.
6. CBK će dozvoliti takva ovlašćenja pojedinačno za određenu banku i uzimajući u obzir stepen i složenost aktivnosti banke.
7. CBK će pratiti sprovođenje plana obnavljanja usklađenosti sve dok se pokazatelj pokrića likvidnošću ne vrati na nivo utvrđen u stavu 2. ovog člana, i može zahtevati bržu obnovu ako je neophodno.
8. Banke moraju izračunati i pratiti pokazatelja pokrića likvidnošću u valuti prijavljivanja i u svakoj valuti koja je predmet posebnog prijavljivanja u skladu sa metodološkim uputstvima utvrđenim od CBK-a.
9. Banke za potrebe izveštavanja na konsolidovanoj osnovi iz stava 1. ovog člana dužne su da uzmu u obzir sledeće odredbe:
  - 9.1. sredstva strane zemlje koje drži filijala/ podružnica banke u stranoj zemlji može se priznati kao likvidna sredstva za potrebe konsolidacije kada se kvalifikuju kao likvidna sredstva prema domaćem zakonu strane zemlje koji utvrđuje zahtev za pokriće likvidnošću i kada ispunjavaju jedan od sledećih uslova:
    - 9.1.1. sredstva ispunjavaju sve uslove utvrđene poglavljem II. ove uredbe;
    - 9.1.2. sredstva ne ispunjavaju posebne uslove utvrđene u poglavlju II. ove uredbe u pogledu veličine njihovog izdavanja ali ispunjava sve ostale uslove utvrđeni uredbom;
    - 9.1.3. priznata sredstva na osnovu tačke 9.1.2. iz stava 9. ovog člana mogu se priznati do iznosa neto stresnih odliva likvidnosti nastalih u određenoj valuti u kojoj su denominovani i koji potiču iz iste filijale/ podružnice banke u stranoj zemlji.
  - 9.2. odlivi u filijalu/ podružnicu banke u stranoj zemlji koji podležu domaćem zakonu te strane zemlje koji utvrđuje zahtev za pokriće likvidnošću u većem procentu od onih utvrđenih u poglavlju III. ove uredbe biće predmet konsolidacije u skladu sa najvišim stopama utvrđenim u domaćem zakonu strane zemlje;
  - 9.3. prilivi likvidnosti u filijalu/ podružnicu banke u stranoj zemlji koji su predmet domaćeg zakona te strane zemlje koji utvrđuje zahtev za pokriće likvidnošću u nižem procentu od onih utvrđenih u poglavlju III. ove uredbe biće predmet konsolidacije u skladu sa najnižim stopama utvrđenim u domaćem zakonu strane zemlje;
  - 9.4. za filijalu/ podružnicu banke u stranoj zemlji koja je predmet domaćeg zakona te strane zemlje koji utvrđuje zahtev za pokriće likvidnošću koji su različiti od zahteva utvrđenih ovom uredbom, obračuni u cilju konsolidacije će biti pripremljeni prema zahtevima ove uredbe.

Član 5.

Scenariji stresa za potrebe izračunavanja odnosa pokrića likvidnošću

1. Sledeći scenariji se mogu smatrati pokazateljima/ signalima okolnosti u kojima se banka može smatrati izloženom stresnoj situaciji:
  - 1.1. podizanje važnog/značajnog dela depozita na malo (*eng. retail*);
  - 1.2. delimični ili potpuni gubitak neobezbeđenog finansijskog kapaciteta na veliko (*eng. wholesale*), uključujući depozite na veliko (*eng. wholesale*) i druge izvore nepredviđenog finansiranja kao što su primljene založene ili ne-založene zaloge likvidnosti ili kreditne linije;
  - 1.3. delimični ili potpuni gubitak obezbeđenog kratkoročnog finansiranja;
  - 1.4. dodatni odliv likvidnosti kao ishod pogoršanja kreditne procene banke do tri stepena (*eng. notches*);
  - 1.5. povećanje promenljivosti/ nestabilnosti tržišta koje utiče na vrednost kolaterala ili njegov kvalitet ili stvaranje dodatnih potreba za kolateralom;
  - 1.6. neplanirana podizanja na olakšice likvidnosti i one kreditne koje je banka dala svojim klijentima;
  - 1.7. moguća obaveza otkupa duga ili izvršenja van ugovornih obaveza.

POGLAVLJE II.

REZERVA LIKVIDNOSTI (ENG. LIQUIDITY BUFFER)

POTPOGLAVLJE I.

Opšti zahtevi

Član 6.

Sastav rezerve likvidnosti

1. Da bi se kvalifikovala da bude deo rezerve likvidnosti banke, likvidna sredstva moraju da budu u skladu sa svakim od sledećih uslova:
  - 1.1. opšte uslove utvrđeni članom 7. ove uredbe;
  - 1.2. operativne uslove utvrđeni članom 8. ove uredbe;
  - 1.3. dotične kriterijume za njihovu klasifikaciju kao sredstva iz nivoa 1. ili nivoa 2 u skladu sa potpoglavljem II. ovog poglavlja.

Član 7.

Opšti zahtevi za likvidna sredstva

1. Da bi se kvalifikovala kao likvidna sredstva, sredstva banke moraju biti u skladu sa stavovima od 2. do 6. ovog člana.
2. Sredstva moraju biti u obliku prava, potraživanja ili kamate koje se drži od banke ili je deo grupe (*eng. pool*) kao što je utvrđeno u pod-članu 2.1. ovog člana, i oslobođen je bilo kakvog tereta ili obaveze (bez ikakve prepreke). U te svrhe, sredstvo se smatra oslobođenim bilo kakvog opterećenja ili obaveze ukoliko ne podleže bilo kakvom zakonskom, ugovornom, regulatornom ili drugom ograničenju koje banci zabranjuje likvidaciju, prodaju, prenos ili ustupanje prava koja proizilaze iz prava na vlasništvo ili uopšte udaljavanje sredstava iz portfelja banke putem prodaje sa punim pravima ili putem sporazuma o otkupu u toku sledećih 30. kalendarskih dana. Sledeća sredstva treba da se smatraju oslobođenom bilo kakvog opterećenja ili obaveze:
  - 2.1. sredstva u grupi koja su odmah dostupna za upotrebu kao kolateral za dobijanje dodatnog finansiranja po odvojenim ali još uvek ne finansiranim kreditnim linijama za banku ili ukoliko je grupa (*eng. pool*) sredstava pod upravljanjem centralne banke, prema ne odvojenim i ne finansiranim kreditnim linijama dostupne banci. Banke moraju pretpostaviti da sredstva u grupi su opterećena (ometana) u cilju povećanja likvidnosti na osnovu klasifikacije likvidnosti utvrđene u potpoglavlju II, počevši od nepriznatih sredstava za rezervu likvidnosti;
  - 2.2. sredstva koja je banka primila kao kolateral radi ublažavanja kreditnog rizika u uzajamnim transakcijama sporazuma o otkupu ili transakcijama finansiranja hartija od vrednosti i koje banka može prodati;
3. Sredstva ne smeju se izdati od same banke, njenog akcionara osim ako je akcionar subjekat javnog sektora koji nije banka, od strane njenih filijala ili neke druge filijale njenog akcionara ili od subjekta sekjuritizacije za posebne ciljeve (SSPC) sa kojim banka ima bliske veze.
4. Sredstva ne smeju da se izdaju od:
  - 4.1. druge banke, osim ako je izdavalac subjekat javnog sektora koji se utvrđuje članom 10. stav 1. podstav 1.3. i članom 11, stav 1, podstav 1.1. ove uredbe;
  - 4.2. mikro finansijske institucije;
  - 4.3. nebankarske finansijske institucije;
  - 4.4. investicionog društva;
  - 4.5. osiguranika;
  - 4.6. reosiguranika; i
  - 4.7. svakog pravnog lica koje obavlja finansijske aktivnosti u Republici Kosovo i van nje.
5. Za potrebe ovog člana, SSPC će se smatrati subjektom koji nije obuhvaćen u subjekte definisane u stavu 4, podstavu 4.7. ovog člana.
6. Vrednost sredstava treba da bude moguće da se odredi na osnovu široko objavljenih i lako dostupnih tržišnih cena. U nedostatku ovih tržišnih cena, vrednost sredstava treba da bude moguće utvrditi na osnovu jednostavne formule koja koristi objavljene podatke i zasnovana je na istinitim (realističnim) pretpostavkama.

7. Sredstva moraju biti kotirana na priznatoj berzi ili se mogu trgovati putem direktne prodaje ili jednostavnih transakcija za ponovnu prodaju na opšteprihvaćenim tržištima za ponovnu prodaju. Ove kriterijume banka mora proceniti za svako tržište posebno. Sredstva primljena u trgovanje na organizovanom tržištu koje nije priznata berza smatraće se likvidnim samo kada ovo organizovano tržište aktivno i veličine za punu prodaju sredstva. Banka treba uzeti u obzir sledeće minimalne kriterijume za procenu ukoliko mesto trgovanja predviđa aktivno i značajno tržište za potrebe ovog stava:
  - 7.1. istorijski podaci o tržišnoj likvidnosti (širina i dubina tržišta) o kojima svedoče niske marže ponuđene i potražene cene (*eng. bid-ask spread*), veliki obim trgovačkih transakcija i veliki broj raznovrsnih učesnika na tržištu;
  - 7.2. prisustvo održive tržišne infrastrukture.
8. Zahtevi iz stava 6. i 7. ovog člana ne primenjuju se na:
  - 8.1. novčanice i metalni novac utvrđeni članom 10. stav 1. tačka 1.1. ove uredbe;
  - 8.2. izloženosti prema centralnim bankama utvrđene u članu 10. stav 1. podstav 1.2. i 1.4. i člana 11. stav 1, podstav 1.1 ove uredbe;
  - 8.3. izloženosti prema centralnim vladama utvrđene u članu 10. stav 1. podstav 1.4. ove uredbe.

Član 8.

Operativni zahtevi

1. Banke moraju izraditi unutrašnje politike i postaviti ograničenja kako bi osigurale da zadržavanje likvidnih sredstava koja čine njihovu rezervu likvidnosti ostanu adekvatno diversifikovana u svakom trenutku. U ove svrhe, banke moraju uzeti u obzir stepen diversifikacije između različitih kategorija likvidnih sredstava i unutar iste kategorije likvidnih sredstava definisanih u potpoglavlju II. ovog poglavlja i sve druge odgovarajuće faktore diversifikacije kao što su vrste izdavača, ugovorne strane ili geografska mesta ovih izdavača i ugovornih strana.
2. CBK može postaviti posebna ograničenja ili zahteve na likvidna sredstva banke kako bi obezbedila usklađenost sa zahtevima navedenim u stavu 1. ovog člana, ipak ova ograničenja ili zahtevi se ne primenjuju na:
  - 2.1. kategorije sredstava nivoa 1, kao u nastavku:
    - 2.1.1. novčanice i metalni novac iz člana 10. stav 1. podstav 1.1. ove uredbe;
    - 2.1.2. izloženosti prema centralnim bankama definisane u članu 10. stav 1. podstav 1.2. i 1.4. i člana 11. stav 1, podstav 1.1. ove uredbe.
    - 2.1.3. sredstva koja predstavljaju garantovane zahteve na ili od multilateralnih razvojnih banaka i međunarodnih organizacija iz člana 10. stav 1. podstav 1.5. ove uredbe;
  - 2.2. kategorije sredstava nivoa 1. koje predstavljaju garantovane zahteve na ili od centralnih ili regionalnih vlada, lokalnih vlasti ili subjekata javnog sektora iz člana 10 stav 1, podstavovi 1.3. i 1.4. ove uredbe pod uslovom da banka drži odgovarajuća sredstva za pokrivanje stresnih neto odliva koji se dešavaju u valuti koja se koristi ili je sredstvo izdato od strane centralne ili regionalne vlade, lokalnih vlasti ili subjekata javnog sektora stranih zemalja;

3. Banke moraju imati neposredan pristup likvidnim sredstvima koja se drži i mora biti u mogućnosti da ih unovče u bilo kom trenutku tokom stresnog perioda od 30. kalendarskih dana putem direktne prodaje ili sporazuma o ponovnoj kupovini na opšte priznatim tržištima za ponovnu prodaju.
4. U smislu stava 3. ovog člana, banka treba da uzme u obzir sledeća sredstva:
  - 4.1. Banka će odmah smatrati ukoliko je likvidno sredstvo odmah dostupno ukoliko ne postoje pravne ili praktične prepreke za mogućnost banke da blagovremeno unovči takva sredstva;
  - 4.2. Sredstva koja se koriste za odobravanje kredita u strukturiranim transakcijama ili za pokrivanje operativnih troškova banaka neće se smatrati odmah dostupna od banke;
  - 4.3. Sredstva koja se drže u stranoj zemlji kada postoje ograničenja njihovog slobodnog transfera smatraće se odmah dostupnim samo za deo koji banka koristi ta sredstva za podmirenje odliva likvidnosti u toj stranoj zemlji;
  - 4.4. Sredstva koja se drže u ne-konvertibilnoj valuti će se smatrati odmah dostupnim samo za deo koji banka koristi ta sredstva za podmirenje odliva likvidnosti u toj valuti.
5. Banke moraju osigurati da njihova likvidna sredstva budu pod kontrolom posebne funkcije upravljanja likvidnošću u okviru banke. Usklađenost sa ovim zahtevom će se dokazati CBK-u putem:
  - 5.1. stavljanja likvidnih sredstava u poseban skup pod direktnim upravljanjem funkcije likvidnosti i sa jedinom svrhom da se koriste kao izvor nepredviđenih (hitnih) sredstava, uključujući i tokom perioda stresa.
  - 5.2. uspostavljanje internih sistema i kontrola koje daju funkciji upravljanja likvidnošću efikasnu operativnu kontrolu da unovči držanje likvidnih sredstava u bilo kom trenutku tokom perioda stresa od 30. kalendarskih dana i da pristupi sredstvima za nepredviđene slučajeve, bez sukobljavanja sa bilo kojim postojećim poslovanjem ili strategijom upravljanja rizikom. Posebno, sredstvo ne bi trebalo da bude obuhvaćeno u rezervu likvidnosti kada bi njegova prodaja bez zamene tokom stresnog perioda od 30. kalendarskih dana bi okončala zaštitu (*eng. hedge*) koja bi stvorila otvorenu rizičnu poziciju koja prelazi interne granice banke; ili
  - 5.3. kombinacija utvrđivanja prema podstavovima 5.1. i 5.2., pod uslovom da CBK takvu kombinaciju smatra prihvatljivom;
6. Banke moraju, neprekidno i najmanje jednom godišnje da unovče dovoljno reprezentativan uzorak svojih likvidnih sredstava kroz direktnu prodaju ili jednostavne ugovore o ponovnoj prodaji na opšteprihvaćenim tržištima ponovne prodaje. Banke treba da izrade strategije za prodaju uzoraka likvidnih sredstava koji su pogodni za:
  - 6.1. testiranje pristupa tržišta tim sredstvima i njihovu upotrebu;
  - 6.2. proveru ukoliko su efikasni procesi banke za blagovremeno unovčenje sredstava;
  - 6.3. smanjenje rizika od davanja negativnih signala tržištu kao ishod unovčenja sredstava banke u periodima stresa;
7. Zahtev utvrđen u podstav 6.1. stava 6. ovog člana neće se primenjivati na sredstva nivoa 1. utvrđen u članu 10. ove uredbe.

8. Zahtev utvrđen u stav 3. ovog člana neće ograničiti banke da se zaštite (*eng. hedging*) od tržišnog rizika koji se odnosi na njihova likvidna sredstva pod uslovom da su ispunjeni ovi kriterijumi:
  - 8.1. banka izrađuje interne postupke u skladu sa stavom 3. i 5. ovog člana, obezbeđujući da ta sredstva i dalje budu lako dostupna i pod kontrolom funkcije upravljanja likvidnošću;
  - 8.2. neto odlivi i neto prilivi likvidnosti koji nastaju u slučaju prevremenog zatvaranja zaštite (*eng. hedge*) uzimaju se u obzir pri proceni odgovarajućih sredstava u skladu sa članom 9. ove uredbe.

Član 9.

Procena likvidnih sredstava

Za izračunavanje pokazatelja pokrića likvidnosti banka mora da koristi tržišna vrednost svojih likvidnih sredstava. Tržišna vrednost likvidnih sredstava biće umanjena u skladu sa faktorima sniženja (*eng. haircut*) utvrđeni u potpoglavlju II. i članu 8. stav 8. podstava 8.2. ove uredbe, u slučajevima kada se primeni.

POTPOGLAVLJE II.

LIKVIDNA SREDSTVA

Član 10.

Sredstva nivoa 1.

1. Sredstva nivoa 1. obuhvataju samo sredstva koja su klasifikovana u jednu ili više od sledećih kategorija i koja u svakom slučaju ispunjavaju kriterijume kvalifikovanja, navedene u nastavku:
  - 1.1. metalne i papirne novčanice;
  - 1.2. izloženosti u nastavku prema centralnim bankama:
    - 1.2.1. sredstva koja predstavljaju potraživanja ili ona zagarantovana od strane Centralne banke Republike Kosovo, isključujući sredstva utvrđena u tački 1.2.3. ovog podstava;
    - 1.2.2. sredstva koja predstavljaju potraživanja ili ona zagarantovana od centralnih banaka stranih zemalja pod uslovom da izloženostima prema centralnoj banci ili centralnoj vladi ovih zemalja je određena kreditna procena od strane institucije za eksternu kreditnu procenu (IEKP) koja je najmanje kreditnog kvaliteta nivoa 1. u skladu sa članom 44. stav 2. Uredbe o adekvatnosti kapitala banaka;
    - 1.2.3. obavezna rezerva likvidnosti koju banka drži u CBK-u, do dozvoljene mere za njeno korišćenje u skladu sa važećim propisima CBK-a kao i za filijale ili podružnice banke u stranim zemljama, obavezna rezerva likvidnosti koja se drži u centralnim bankama zemalja utvrđenim u tački 1.2.2. podstava 1.2. ovog člana do

dozvoljene mere za njeno korišćenje kao što se utvrđuje od odgovarajućih centralnih banaka.

1.3. sredstva koja predstavljaju potraživanja ili ona zagarrantovana od centralnih ili regionalnih vlada, lokalnih vlasti ili subjekata javnog sektora kao u nastavku:

1.3.1. Vlada Republike Kosovo

1.3.2. centralna vlada strane zemlje, pod uslovom da im je određena kreditna procena od institucije za eksternu kreditnu procenu (IEKP) najmanje nivoa 1. kreditnog kvaliteta u skladu sa članom 44. stavom 2. Uredbe o adekvatnosti kapitala banaka;

1.3.3. regionalne ili lokalne vlasti u stranoj zemlji vrste utvrđene u tački 1.3.2. ovog člana, pod uslovom da se obrade kao izloženosti prema centralnoj vlasti strane zemlje u skladu sa članom 45. stav 3. Uredbe o adekvatnosti kapitala banaka;

1.3.4. subjekti javnog sektora pod uslovom da se obrade kao izloženosti prema jednoj od regionalnih ili lokalnih vlasti utvrđenih u tački 1.3.3. ovog člana, u skladu sa članom 46. stav 6. Uredbe o adekvatnosti kapitala banaka;

1.4. sledeća sredstva:

1.4.1. sredstva koja predstavljaju potraživanja ili one zagarrantovane od centralne vlade ili centralne banke strane zemlje u kojoj banka posluje preko filijale ili podružnice kojoj nije određena kreditna procena kreditnog kvaliteta 1. nivoa od strane IEKP koji je imenovan u skladu sa članom 44, stav 2. Uredbe o adekvatnosti kapitala banaka;

1.4.2. obavezne rezerve likvidnosti koje banka drži u centralnoj banci utvrđene u tački 1.4.1. ovog člana do dozvoljene mere za korišćenje iste, kao što se utvrdi od odgovarajuće centralne banke;

1.4.3. sveukupan iznos sredstava koja se mogu obuhvatiti u okviru tačkama 1.4.1. i 1.4.2. ovog člana i denominirani u određenoj valuti koju banka može da prizna kao sredstva nivoa 1. ne sme da prekorači iznos neto stresnih odliva likvidnosti banke nastalih u istoj valuti. Takođe, u slučajevima kada deo ili sva sredstva koja mogu biti obuhvaćena tačkama 1.4.1. i 1.4.2. ovog člana su denominirana u valuti koja nije domaća valuta strane zemlje u pitanju, banka može ta sredstva priznati kao sredstva nivoa 1. do iznosa koji je jednak iznosu neto stresnih odliva likvidnosti nastalih u tu stranu valutu koja odgovara poslovanju banke u jurisdikciji u kojoj se preuzima rizik likvidnosti.

1.5. sredstva koja predstavljaju potraživanja prema ili one zagarrantovane od multilateralnih razvojnih banaka iz člana 47. stav 3. i međunarodnih organizacija iz člana 48. Uredbe o adekvatnosti kapitala banaka.

Član 11.

Sredstva nivoa 2A.

1. Sredstva nivoa 2A će obuhvatiti samo sredstva koja su klasifikovana u jednu ili više od sledećih kategorija koja u svakom slučaju ispunjavaju ove kriterijume za kvalifikaciju:
  - 1.1. sredstva koja predstavljaju potraživanja ili one zagarantovane od centralnih vlada ili centralne banka strane zemlje ili regionalna vlada, lokalnih vlasti ili subjekt javnog sektora u stranoj zemlji pod uslovom da im je određena težina rizika od 20% u skladu sa članom 44. stav 2, članom 45. stav 2. i članom 46. stav 4. Uredbe o adekvatnosti kapitala banaka, prema slučaju;
  - 1.2. hartije od vrednosti korporativnog duga koje ispunjavaju sve donje uslove:
    - 1.2.1. imaju određenu kreditnu procenu od imenovanog IEKP-a koja je najmanje nivo 1. kreditnog kvaliteta u skladu sa članom 50. stav 1. Uredbe o adekvatnosti kapitala banaka ili ima ekvivalentan nivo kreditnog kvaliteta za slučajeve kratkoročne kreditne procene;
    - 1.2.2. ukupna vrednost emisije hartija od vrednosti je najmanje 250 miliona evra (ili ekvivalentan iznos u domaćoj valuti);
    - 1.2.3. najveća vrednost perioda do dospeća hartije od vrednosti u trenutku izdavanja je 10 godina.
2. Tržišna vrednost svake imovine nivoa 2A. podleže sniženju (*eng. haircut*) od najmanje 15% od strane banke.

Član 12.

Sredstva nivoa 2B.

1. Sredstva nivoa 2B će obuhvatiti samo sredstva koja su klasifikovana u jednu ili više od sledećih kategorija i koja u svakom slučaju ispunjavaju ove kriterijume za kvalifikaciju:
  - 1.1. sredstva koja predstavljaju potraživanja ili one zagarantovanih od centralne banke ili centralne vlade strane zemlje pod uslovom da je određena kreditna procena od imenovane IEKP –a koja ima najmanje kreditni kvalitet nivoa 3. u skladu sa članom 44. stav 2. Uredbe o adekvatnosti kapitala banaka;
  - 1.2. hartije od vrednosti duga korporacija koje ispunjavaju sve donje uslove:
    - 1.2.1. imaju određenu kreditnu procenu od imenovane IEKP-a koja ima najmanje kreditni kvalitet nivoa 3. u skladu sa članom 50. stav 1. Uredbe o adekvatnosti kapitala banaka ili ekvivalentni stepen kreditnog kvaliteta za slučajeve kratkoročne kreditne procene;
    - 1.2.2. ukupna vrednost izdavanja hartija od vrednosti je najmanje 250 miliona evra (ili ekvivalentan iznos u domaćoj valuti);
    - 1.2.3. najveća vrednost perioda do dospeća hartije od vrednosti u trenutku izdavanja je 10 godina.

2. Banke moraju da primenjuju sniženje (*eng. haircut*) od 50% tržišne vrednosti za svako sredstvo nivoa 2B, utvrđeno u stav 1. ovog člana.

Član 13.

Sastav rezerve likvidnosti prema nivou sredstava

1. Banke u svom sastavu u rezervi likvidnosti moraju u svakom trenutku da poštuju sledeće zahteve:
  - 1.1. najmanje 60% rezerve likvidnosti mora se sastojati od sredstava nivoa 1;
  - 1.2. najviše 15% rezerve likvidnosti mora se sastojati u sredstvima nivoa 2B.
2. Zahtevi iz stava 1. ovog člana moraju se primeniti nakon usklađivanja za uticaj na grupu likvidnih sredstava garantovanog finansiranja, garantovanih kreditnih transakcija ili transakcija razmene kolaterala korišćenjem likvidnih sredstava kod kojih transakcije dospevaju u roku od 30. kalendarskih dana, po odbitku svako sniženje (*eng. haircuts*) i pod uslovom da banka ispunjava operativne zahteve utvrđene u članu 8. ove uredbe.
3. Banke treba da utvrde sastav svoje rezerve likvidnosti u skladu sa formulom utvrđenom u Prilogu I. ove uredbe.

Član 14.

Neispunjavanje zahteva

Ukoliko likvidno sredstvo više nije u skladu sa bilo kojim od primenjivih opštih zahteva navedenih u članu 7. ove uredbe, operativnim zahtevima navedenim u članu 8. stav 3. ove uredbe ili bilo kojim primenjivim kriterijumima podobnosti navedenim u ovom potpoglavlju, banka prestaje da priznaje ovo sredstvo kao likvidno sredstvo najkasnije u roku od 30. kalendarskih dana od dana neispunjenja zahteva.

POGLAVLJE III.

ODLIVI I PRILIVI LIKVIDNOSTI

POTPOGLAVLJE I.

NETO ODLIVI LIKVIDNOSTI

Član 15.

Definicija neto odliva likvidnosti

1. Neto odlivi likvidnosti biće iznos odliva u podstavu 1.1. ovog člana umanjeno za iznos priliva iz podstava 1.2., ali neće biti manji od nule, a obračunava se na sledeći način:
  - 1.1. iznos odliva likvidnosti utvrđen u potpoglavlju II. ovog poglavlja;

- 1.2. iznos priliva likvidnosti utvrđen u potpoglavlju III. ovog poglavlja, obračunat kao najniža vrednost priliva i 75% odliva.
2. Prilivi i odlivi likvidnosti će se procenjivati tokom stresnog perioda od 30. kalendarskih dana, pod pretpostavkom kombinovanog idiosinkratičnog (specifičnog) i tržišnog uopšte (sistemskog) scenarija utvrđen u članu 5. ove uredbe.
  3. Obračun iz stava 1. ovog člana mora se izvršiti u skladu sa formulom iz Priloga II. ove uredbe.

Član 16.

Netiranje derivatnih transakcija

1. Banke treba izračunati očekivane odlive i prilive likvidnosti u periodu od 30. kalendarskih dana za ugovore navedene u Prilogu IV. Uredbe o adekvatnosti kapitala banaka i za kreditne derivate na neto osnovi prema ugovornim stranama koje podležu postojanju bilateralnih sporazuma o netiranju.
2. Izuzetno od stava 1. ovog člana, banke treba da izračunavaju odlive i prilive gotovine koja proističe od derivatnih transakcija u stranoj valuti koje obuhvataju punu razmenu iznosa glavnice istovremeno (ili u toku istog dana) na neto osnovi čak i u slučajevima gde te transakcije nisu obuhvaćene bilateralnim ugovorima o netiranju.
3. Za potrebe ovog člana, neto osnova će se smatrati neto od kolaterala koji će biti dostavljen ili primljen tokom narednih 30. kalendarskih dana. Međutim, u slučajevima kada se kolateral primi u narednih 30. kalendarskih dana, smatra se da je neto osnova umanjena za ovaj kolateral samo ako su ispunjena dva sledeća uslova:
  - 3.1. u slučaju kada kolateral bude primljen, kvalifikovaće se kao likvidno sredstvo u skladu sa poglavljem II, potpoglavljem II. ove uredbe;
  - 3.2. banka mora biti pravno i operativno sposobna da ponovo koristi kolateral u slučaju prijema.

POTPOGLAVLJE II.

ODLIVI LIKVIDNOSTI

Član 17.

Definicija odliva likvidnosti

1. Odlivi likvidnosti će se izračunati množenjem preostalih bilansa različitih kategorija ili vrsta obaveza i vanbilansnih odvajanja sa stopama po kojima se očekuje da će biti podignute ili iskorišćene (*eng. run off ili drawn down*) kao što je utvrđeno u ovom potpoglavlju.
2. Odlivi likvidnosti iz stava 1. ovog člana obuhvataju, u svakom slučaju pomnoženo sa primenljivom stopom odliva:
  - 2.1. tekući preostali iznos za stabilne depozite na malo i ostale depozite na malo utvrđen je u skladu sa članovima 19. i 20. ove uredbe;
  - 2.2. tekuće preostale iznose drugih dospelih obaveza koje se mogu zahtevati da se plate od izdavalaca ili pružalaca finansiranja ili da sadrže očekivanje od pružaoca finansiranja da će

- banka izmiriti obavezu u narednih 30. kalendarskih dana u skladu sa članovima 21. i 22. ove uredbe;
- 2.3. dodatni odlivi utvrđeni u skladu sa članom 23. ove uredbe;
- 2.4. najveći iznos koji se može podići u narednih 30. kalendarskih dana iz odvojenih nepodizanih/ neiskorišćenih kreditnih i likvidnih sredstava utvrđenih u skladu sa članom 24. ove uredbe;
- 2.5. dodatni odlivi identifikovani u proceni ostalih proizvoda i usluga iz člana 18. ove uredbe.

Član 18.

Dodatni odlivi za ostale proizvode i usluge

1. Banke moraju stalno da procenjuju mogućnost (verovatnost) i obim (količinu) odliva likvidnosti u toku 30. kalendarskih dana za proizvode ili usluge koje nisu predviđene u članovima 21. do 24. ove uredbe i koje nude ili sponzorišu ili koje bi potencijalni kupci smatrali povezane za iste.
2. Ovi proizvodi ili usluge utvrđene u stavu 1. ovog člana obuhvataju, ali se ne ograničavaju na odlive koji proizilaze iz nekog od ugovornih sporazuma za koje banka primenjuje najmanje stope odliva, kao što su:
  - 2.1. 10% za ostale vanbilansne obaveze i obaveze za nepredviđeno (hitno) finansiranje, uključujući neodvojene finansijske olakšice, koje se mogu bezuslovno otkazati u bilo koje vreme bez ikakve najave;
  - 2.2. 10% na nepodignute kredite i avanse prema ugovornim stranama na malo koji se mogu bezuslovno otkazati u bilo kom trenutku bez ikakve najave;
  - 2.3. 100% za kredite obezbeđene nekretninama koje su odobrene, ali nisu podignute;
  - 2.4. 5% za kreditne kartice koje se mogu bezuslovno otkazati u bilo kom trenutku bez ikakve najave;
  - 2.5. 7% za prekoračenja koja se mogu bezuslovno otkazati u bilo kom trenutku bez ikakve najave;
  - 2.6. 100% za planirane odlive koji se odnose na obnavljanje postojećih kredita na malo (*eng. retail*) ili na veliko (*eng. wholesale*) ili odobravanje novih kredita na malo ili na veliko;
  - 2.7. 100% za planirane platve derivative i kreditne derivative;
  - 2.8. 5% za proizvode koji se odnose na vanbilansne stavke trgovinskog finansiranja.
3. Odlivi iz stava 1. ovog člana će se proceniti pod pretpostavkom kombinovanog idiosinkratičnog (specifičnog) i tržišnog (sistemskog) stresa iz člana 5. ove uredbe. Za ovu procenu banke posebno treba da uzmu u obzir materijalnu reputacijinu štetu koja može nastati usled ne-podrške za takve proizvode i usluge.
4. Banke treba da najmanje jednom godišnje prijaviti CBK one proizvode i usluge za koje mogućnost i potencijalni obim odliva likvidnosti utvrđen u stavu 1. ovog člana su materijalni, a CBK će odlučiti ukoliko će preispitati određene stope odliva.

Član 19.

Odlivi iz održivih depozita na malo

1. Osim u slučajevima kada su ispunjeni kriterijumi za veće stope odliva prema članu 20. stav 2, 3. ili 8. ove uredbe, iznos depozita na malo pokriven od Fonda za osiguranje depozita Kosova

u skladu sa važećim zakonodavstvom o osiguranju depozita ili ekvivalentna šema garancije depozita u stranoj zemlji smatraće se održivom i množe se sa 5% u slučajevima kada je depozit:

- 1.1. deo prethodno uspostavljenog odnosa sa bankom, što čini gotovo nemogućim podizanje depozita; ili
  - 1.2. vodi se u obliku transakcionog računa (tekućeg računa).
2. Za potrebe stava 1. podstava 1.1. ovog člana smatraće se da je održiv depozit deo ranije uspostavljenog odnosa u slučajevima kada deponent ispunjava najmanje jedan od sledećih kriterijuma:
    - 2.1. ima aktivan ugovorni odnos sa bankom u trajanju od najmanje 12. meseci;
    - 2.2. ima kreditni odnos sa bankom za kredite pokrivenne (garantovane) kolateralom u vidu stambenih nekretnina ili drugih dugoročnih kredita;
    - 2.3. ima najmanje još jedan aktivan proizvod u banci, osim kredita.
  3. Za potrebe stava 1. podstava 1.2. ovog člana smatraće se da se depozit na malo drži na transakcionom računu (tekućem računu) u slučajevima kada plata, prihodi ili transakcije se redovno kreditiraju i debitiraju u tom računu.

Član 20.

Odlivi od ostalih depozita na malo

1. Banke treba da pomnože sa 10% ostale depozite na malo, uključujući i deo depozita na malo koji nije obuhvaćen članom 19. ove uredbe, osim kada se primenjuju uslovi iz stava 2. ovog člana.
2. Ostali depoziti na malo će podleći veće stope odliva koje utvrdi banka u skladu sa stavom 3. ovog člana, u slučajevima kada su ispunjeni sledeći uslovi:
  - 2.1. ukupno stanje depozita, uključujući sve depozitne račune klijenata u banci ili u bankarskoj grupi kojoj banka pripada, prelazi 500.000 (petsto hiljada) evra.
  - 2.2. depozit račun koji je samo pristupačni preko interneta;
  - 2.3. depozit nudi kamatnu stopu koja ispunjava sledeće uslove:
    - 2.3.1. kamatna stopa znatno premašuje prosečnu stopu za slične proizvode na malo;
    - 2.3.2. stopa povraćaja depozita utvrđuje se povraćajem tržišnog indeksa ili grupe tržišnih indeksa;
    - 2.3.3. stopa povraćaja depozita utvrđuje drugim tržišnim faktorima, osim promenljive kamatne stope;
  - 2.4. depozit je prvobitno položen na određeno vreme sa rokom dospeća od 30. kalendarskih dana ili depozit predstavlja određeni rok najave kraći od 30. kalendarskih dana, prema ugovornim sporazumima, osim depozita koji se kvalifikuju za obradu utvrđeni u stavu 5. ovog člana;
  - 2.5. deponent je nerezident na Kosovu ili je depozit denominiran u valuti koja nije evro. Za banke ili filijale/ podružnice u stranim zemljama, deponent je nerezident u stranoj zemlji ili je depozit denominiran u valuti koja nije domaća valuta koja se koristi u stranoj zemlji;
3. Banke moraju primeniti višu stopu odliva utvrđenu na sledeći način:

- 3.1. u slučajevima kada depoziti na malo ispunjavaju kriterijume iz podstava 2.1. ili dva od kriterijuma u podstavu 2.2. do 2.5 stava 2. ovog člana primenjuje se stopa odliva od 10% do 15%;
- 3.2. u slučajevima kada depoziti na malo ispunjavaju kriterijum iz stava 2. podstava 2.1. ovog člana i najmanje jedan kriterijum iz stava 2. ovog člana, ili tri ili više kriterijuma iz stava 2. ovog člana, primenjiva će se stopa odliva između 15% i 20%.
4. Prema slučajevima, CBK može primeniti višu stopu odliva tamo gde je to opravdano prema specifičnim okolnostima banke. Banke treba da primenjuju stopu odliva iz stava 3. podstava 3.2. ovog člana za depozite na malo gde nije izvršena ili nije završena procena iz stava 2. ovog člana.
5. Banke mogu izbaciti iz obračuna odliva određene jasno ograničene kategorije depozita na malo sve dok u svakom slučaju banka striktno primenjuje sledeće odredbe na celu kategoriju ovih depozita, osim kada neki izuzetak može opravdati na osnovu teških okolnosti za deponenta:
  - 5.1. u roku od 30. kalendarskih dana deponentu nije dozvoljeno da podiže depozit; ili
  - 5.2. za prevremena podizanja u roku od 30. kalendarskih dana, deponent mora da plati novčanu kaznu koja uključuje gubitak kamate između datuma podizanja i ugovorenog roka dospeća plus materijalnu novčanu kaznu koja ne sme biti veća od zatezne kamate za vreme koje je proteklo između datuma deponiranja i datuma podizanja.
6. Ukoliko deo depozita iz stava 5. ovog člana može se podići bez primene odgovarajućih novčanih kazni, samo taj deo će se tretirati kao zatraženi depozit, a ostatak kao oročeni depozit u skladu sa ovim stavom.
7. Stopa odliva od 100% primenjivaće se na poništene depozite sa preostalim rokom dospeća kraćim od 30. kalendarskih dana i kada je plaćanje ugovoreno u drugoj banci.
8. Osim stavova 1. do 7. ovog člana i člana 19. ove uredbe, banke treba da pomnože depozite na malo koje su primljene u stranim zemljama pomnože sa stopom najvećeg procenta odliva ukoliko taj procenat je obezbeđen od domaćeg zakonodavstva koje utvrđuje zahteve likvidnosti u toj stranoj zemlji.

Član 21.

Odlivi iz operativnih depozita

1. Banke moraju pomnožiti sa 25% obaveze koje proizilaze iz depozita koji se drže na sledeći način:
  - 1.1. od deponenta da dobije usluge kliringa (poravnanja), dežuranja, upravljanja gotovinom ili druge slične usluge u smislu prethodno uspostavljenog operativnog odnosa sa bankom;
  - 1.2. od deponenta u smislu uspostavljenog poslovnog odnosa koji je drugačiji od onog utvrđenog u podstavu 1.1. ovog člana.
2. Sa izuzetkom iz stava 1. ovog člana, banke treba da pomnože sa 5% deo obaveza koje proizilaze od depozita iz stava 1. podstava 1.1. ovog člana, pokriveno od Kosovskog fonda za osiguranje depozita u skladu sa važećim zakonodavstvom o osiguranim depozitima ili ekvivalentnom šemom garancije depozita u stranoj zemlji.
3. Usluge kliringa (poravnanja), dežurstva, upravljanja gotovinom ili druge slične usluge utvrđene u podstavu 1.1. stava 1. ovog člana obuhvataju takve usluge samo u meri u kojoj se

pružaju u smislu prethodno uspostavljenog odnosa koji je dovoljno značajan za deponenta. Depoziti utvrđeni u podstavovima 1.1. i 1.2. stava 1. ovog člana imaju značajna zakonska ili operativna ograničenja koja onemogućuju značajna podizanja u roku od 30. kalendarskih dana. Sredstva koja prelaze iznos potreban za operativne usluge će se obraditi kao neoperativni depoziti.

4. Depoziti koji su stvoreni kao ishod odnosa sa korespondentskom bankom ili pružanjem brokerskih usluga neće se obraditi kao operativni depoziti i dobiće stopu odliva od 100%.
5. U cilju identifikacije depozita utvrđenih u podstavu 1.2. stava 1. ovog člana banka mora da uzima u obzir da postoji operativni odnos sa nefinansijskim klijentom, izuzev oročenih, štednih i brokerskih depozita, u slučaju kada su ispunjeni svi ovi kriterijumi:
  - 5.1. depozit je u vlasništvu nefinansijskog klijenta;
  - 5.2. depozit nije oročeni ili štedni račun;
  - 5.3. naknada računa ima cenu utvrđenu najmanje 5. osnovnih bodova ispod sadašnje stope depozita na veliko sa uporedivim karakteristikama, ali koje nisu negativne;
  - 5.4. depozit se vodi na namenskim (posebnim) računima a cena se određuje bez stvaranja ekonomskih podsticaja za deponenta da zadrži sredstva na depozitu koji prelazi iznos potreban za operativni odnos;
  - 5.5. materijalne transakcije se redovno kreditiraju i debituju za značajne (materijalne) transakcije klijenata;
  - 5.6. jedan od sledećih kriterijuma je ispunjen:
    - 5.6.1. odnos sa deponentom je postojao najmanje 24. meseca;
    - 5.6.2. depozit je iskorišćen za najmanje dve aktivne usluge. Ove usluge mogu obuhvatiti direktan ili indirektan pristup domaćim ili međunarodnim platnim uslugama, trgovinu hartijama od vrednosti ili depozitnim uslugama.
6. Kao deo depozita koji je potreban za korišćenje usluge za koju je depozit stvoren biće tretiran kao operativni depozit. Ostatak depozita će se tretirati kao neoperativni depozit.

Član 22.

Odlivi iz drugih obaveza

1. Banke treba da pomnože sa 40% obaveze koje proizilaze od depozita klijenata koji su nefinansijski klijenti, centralna vlast, centralna banka, multilateralna razvojna banka ili subjekti javnog sektora utvrđeni u meri koja se ne utvrđuje prema članu 21. ove uredbe.
2. Sa izuzetkom stava 1. ovog člana, u slučajevima kada su obaveze utvrđene u prvom stavu pokrivene od strane Kosovskog fonda za osiguranje depozita u skladu sa zakonodavstvom o osiguranju depozita ili ekvivalentnom šemom garancije depozita u stranoj zemlji biće pomnoženo sa 20%.
3. Banke treba pomnožiti obaveze koje proizilaze iz poslovnih rashoda banke sa 0%.
4. Banke treba pomnožiti obaveze koje proizilaze iz osiguranih kreditnih transakcija i transakcija zasnovanih na tržištu kapitala koje dospevaju u roku od 30. kalendarskih dana sa:
  - 4.1. 0% u slučajevima kada su pod kolateralom iz sredstva koja da bi se koristila kao kolateral za te transakcije, kvalifikovala u skladu sa članovima 7. i 10. ove uredbe kao likvidna sredstva bilo koje od kategorija sredstva nivoa 1, definisanih u članu 10. ove uredbe;

- 4.2. 15% u slučajevima kada su pod kolateralom iz sredstva koja bi da se koristila kao kolateral za te transakcije, kvalifikovala u skladu sa članovima 7. i 11. ove uredbe kao likvidna sredstva bilo koje od kategorija sredstava nivoa 2A, definisane u članu 11. ove uredbe;
- 4.3. 25% u slučajevima kada su pod kolateralom iz sredstva koja se neće kvalifikovati kao likvidna sredstva u skladu sa članovima 10. i 11. ove uredbe, a zajmodavac je Vlada Republike Kosovo, subjekat javnog sektora, regionalna vlada ili lokalni organ u Republici Kosovo i centralna vlada, subjekat javnog sektora, regionalna vlada ili lokalni organ strane zemlje gde je banka licencirana ili je osnivala podružnicu ili multilateralna razvojna banka. Subjekti javnog sektora koji imaju dobijaju ovaj tretman biće ograničeni na one koji imaju težinu rizika od 20% ili manji u skladu sa članom 45. i članom 46. stav 4. i 5. Uredbe o adekvatnosti kapitala banaka;
- 4.4. 50% u slučajevima kada su pod kolateralom iz sredstva koja bi da se koriste kao kolateral za te transakcije, biće kvalifikovana u skladu sa članovima 7. i 12. ove uredbe kao likvidna sredstva bilo koje od kategorija sredstava nivoa 2B, utvrđene u članu 12, stav 1, podstav 1.2. ove uredbe;
- 4.5. 100% u slučajevima kada su pod kolateralom iz sredstva koja se ne kvalifikuju za uključivanje u bilo koji od podstavova 4.1. do 4.4. ovog stava.
- 4.6. Sa izuzetkom podstavova 4.1. do 4.5. ovog stava, u slučajevima kada ugovorna strana u obezbeđenom kreditiranju ili transakcijama na osnovu tržišta kapitala je domaća centralna banka, stopa odliva biće 0%.
5. Ugovori o razmeni kolaterala (*eng. collateral swaps*) i druge transakcije sličnog oblika koje dospevaju u narednih 30. dana, pokrenuće odliv u slučajevima kada pozajmljeno sredstvo podleže nižem faktoru smanjenja prema potpoglavlju II. nego pozajmljeno sredstvo. Odliv se izračunava množenjem tržišne vrednosti pozajmljenog sredstva sa razlikom između stope odliva primenjene na pozajmljeno sredstvo i stope odliva primenjene na pozajmljeno sredstvo utvrđene u skladu sa stopama iz stava 4. ovog člana. Za potrebe ovog izračunavanja, faktor smanjenja od 100% biće primenjen na sredstva koja se ne kvalifikuju kao likvidna sredstva. Izuzev stopa iz stava 4. ovog člana kada druga ugovorna strana u razmeni kolaterala ili bilo kojoj drugoj transakciji sličnog oblika je domaća centralna banka banke, stopa odliva koja se mora primeniti na tržišnu vrednost pozajmljenog sredstva biće 0%.
6. Banke treba primeniti stopu odliva od 100% na sve zapise, obveznice i druge dužničke hartije od vrednosti koje izdaje banka, osim kada se obveznica prodaje na maloprodajnom tržištu i drži na računu na malo u kom slučaju se ovi instrumenti mogu tretirati kao kategorija odgovarajućih depozita na malo. Ograničenja će biti postavljena tako da ove instrumente ne mogu kupovati i držati lica koja nisu klijenti na malo.
7. Neobezbeđena pozajmljena sredstva koja dospeva u roku od narednih 30. kalendarskih dana smatraće se da će biti u potpunosti podići stvarajući odliv likvidnih sredstava od 100%, osim ukoliko banka poseduje pozajmljena sredstva i pozajmljena sredstva ne čine deo rezervne likvidnosti banke.
8. Za potrebe ovog člana, „domaća centralna banka“ podrazumeva bilo koju od dole navedenih:
  - 8.1. Centralna banka Republike Kosovo;
  - 8.2. centralna banka strane zemlje u kojoj banka ima dozvolu za rad.

Član 23.

Dodatni izlazni tokovi

1. Kolateral koji se razlikuje od gotovine i sredstava utvrđenih u članu 10. koje banka dostavlja za ugovore navedene u Prilogu IV. Uredbe o adekvatnosti kapitala banaka i kreditnim derivatima, podleže dodatnom odlivu od 20%.
2. Banka treba da izračuna i obavesti CBK o dodatnom odlivu za sve sklopljene ugovore čiji ugovorni uslovi i naknadno pogoršanje kreditnog kvaliteta banke dovode do toga da banka ima dodatni odliv likvidnosti u roku od 30. kalendarskih dana ili potrebe za kolateralom.
3. Banke moraju da obaveste CBK o ovom odlivu utvrđenom u stavu 2. ovog člana, najkasnije do datuma podnošenja izveštaja u skladu sa ovom uredbom.
4. U slučajevima kada CBK smatra da je ovaj odliv prema stavu 2. ovog člana materijalan u smislu dodatnih odliva likvidnosti banke, zatražiće od banke da doda dodatni odliv za one ugovore koji odgovaraju dodatnim potrebama kolaterala ili odlivu gotovine koje proizilaze iz materijalnog pogoršanja kreditnog kvaliteta banke koje odgovara pogoršanju njenog eksterne kreditne procene od najmanje tri stepena. Banka treba primeniti stopu odliva od 100% za dodatni kolateral odlive ili odlive gotovine. Banka će redovno pregledati stepen ovog materijalnog pogoršanja koji je odgovarajući prema ugovorima koje je sklopila i obavestiće CBK o ishodu ovog pregleda.
5. Banka mora dodati dodatni odliv koji odgovara potrebama kolaterala koji proističe od uticaja negativnog tržišnog scenarija na derivacione transakcije banke, ako su materijalne.
6. Očekivani odlivi i prilivi tokom 30. kalendarskih dana od ugovora navedenih u Prilogu IV. Uredbe o adekvatnosti kapitala banaka i derivatnih kredita uzimaće se u obzir na neto osnovi u skladu sa članom 16. ove uredbe. U slučajevima neto odliva, banka mora rezultat pomnožiti sa stopom odliva od 100%. Banke treba da iz ovih obračuna isključe one zahteve likvidnosti koji proističu iz primene stavova 1. do 5. ovog člana.
7. U slučajevima kada banka ima kratku poziciju pokrivenu zajmom neobezbeđenim hartijama od vrednosti, banka mora dodati dodatni odliv koji odgovara 100% tržišne vrednosti hartija od vrednosti ili druga sredstva prodate na kratke pozicije (*eng. short*) osim ako nisu uslovi na osnovu kojih banka je pozajmila one zahtevaju njihov povraćaj tek nakon 30. kalendarskih dana. U slučajevima kada je kratka pozicija pokrivena transakcijom finansiranja obezbeđenim hartijama od vrednosti, banka mora pretpostaviti da će se kratka pozicija držati tokom perioda od 30. kalendarskih dana i da će dobiti odliv od 0%.
8. Banka mora dodati dodatni odliv koji odgovara 100%:
  - 8.1. dodatnog kolaterala koji drži banka i koji prema ugovoru može biti zahtevan od strane druge strane u bilo kom trenutku;
  - 8.2. kolaterala koji se mora dostaviti drugoj strani u roku od 30. kalendarskih dana;
  - 8.3. kolaterala koji odgovara sredstvima koja će se kvalifikovati kao likvidna sredstva u smislu poglavlja II. ove uredbe koja se može zameniti sredstvima koja odgovaraju sredstvima koja se neće kvalifikovati kao likvidna sredstva u smislu poglavlja II. bez saglasnosti banke.

9. Depoziti uzeti kao kolateral neće se smatrati obavezama u smislu člana 19, 20, 21, 22. ili 24. stavovi 7. i 8. ove uredbe, ali će podleći zahtevima iz stavova 1. do 8. ovog člana kada je to primenljivo. Iznos primljene gotovine koji premašuje iznos novca primljen kao kolateral smatraće se depozitom u skladu sa čl. 19, 20, 21, 22. ili 24. stav 7. i 8. ove uredbe.
10. Što se tiče odredbi primarnih brokerskih usluga, u slučajevima kada je banka pokrila prodaje kratke pozicije klijenta uklapajući (*eng. matching*) ih sa sredstvima drugog klijenta, a sredstva se ne kvalifikuje kao likvidna sredstva, takve transakcije će biti predmet stope odliva od 50% za potencijalnu obavezu.

Član 24.

Odlivi iz kreditnih i likvidnih olakšica

1. U smislu ovog člana, olakšica likvidnosti smatra se svaka preuzimanje obaveze, neiskorišćena olakšica podrške (*eng. undrawn back-up facility*) koja bi se koristila za refinansiranje dužničkih obaveza klijenta u situacijama kada takav klijent nije u mogućnosti da refinansira (*eng. rollover*) taj dug u finansijska tržišta. Taj iznos će se izračunati kao iznos duga izdatog od klijenta koji je trenutno neplaćen i koji dospeva u roku od 30. kalendarskih dana i koji je pokriven ovom olakšicom likvidnosti. Deo olakšice likvidnosti koji pokriva dug koji ne dospeva u roku od 30. kalendarskih dana biće isključen iz delokruga definicije olakšice. Svako dodatno angažovanje olakšice likvidnosti će se smatrati kao odobrena kreditna olakšica odvojena sa stopom podizanja kao što je utvrđeno u ovom članu. Opšte olakšice obrtnog kapitala za korporacije neće biti klasifikovane kao olakšice likvidnosti, nego kao kreditne olakšice.
2. Banke treba da izračunavaju odlive za kreditne i likvidne olakšice množenjem iznosa kreditnih olakšica i olakšica likvidnosti sa odgovarajućim stopama odliva utvrđene u stav 3. do 5. ovog člana. Odlivi iz kreditnih olakšica i olakšica likvidnosti utvrđuju se kao procenat najvećeg iznosa koji se može podići u roku od 30. kalendarskih dana, neto od svakog zahteva likvidnosti koji bi bili primenljivo prema članu 18. za vanbilansne stavke trgovinskog finansiranja i neto za svaki kolateral dostupan banci i procenjen u skladu sa članom 9. ove uredbe pod uslovom da kolateral ispunjava sledeće uslove:
  - 2.1. banka može ponovo koristiti ili staviti pod hipoteku;
  - 2.2. drži se u obliku likvidnih sredstava ali nije priznat kao deo rezerve likvidnosti (*eng. liquidity buffer*); i
  - 2.3. ne sastoji se od sredstava izdatih od druge ugovorne strane kreditne ili likvidne olakšice ili jednog od njenih povezanih subjekata. Ukoliko potrebne informacije su dostupne banci, najveći iznos koji se može podići za kreditne olakšice i olakšica likvidnosti biće određen kao najveći iznos koji se može podići na osnovu obaveza druge ugovorne strane ili na osnovu unapred definisanog ugovornog plana podizanja koji se očekuje da će se ostvaruje tokom 30. kalendarskih dana.
3. Najveći iznos koji se može podići iz odvojenih neiskorišćenih kreditnih olakšica i odvojeno neiskorišćenih olakšica likvidnosti koji nisu podignuti u roku od 30. kalendarskih dana biće pomnožen sa 5% ukoliko se kvalifikuje za klasu izloženosti depozita na malo.

4. Najveći iznos koji se može podići iz odvojenih neiskorišćenih kreditnih olakšica u roku od 30. kalendarskih dana biće pomnožen sa 10% u slučajevima kada su ispunjeni sledeći uslovi:
  - 4.1. nisu kvalifikovani za klasu izloženosti depozita na malo;
  - 4.2. davani su klijentima koji nisu finansijski klijenti, uključujući nefinansijske korporacije, centralne vlasti, centralne banke, multilateralne razvojne banke i subjekte javnog sektora;
  - 4.3. nisu dati za zamenu finansiranja klijenta u situacijama kada klijent nije u mogućnosti da obezbedi finansijske zahteve na finansijskim tržištima.
5. Najveći iznos koji se može podići iz odvojenih neiskorišćenih olakšica likvidnosti u roku od 30. kalendarskih dana biće pomnožen sa 30% kada ispunjavaju uslove iz stava 4. podstava 4.1. i 4.2. ovog člana i sa 40% kada su dati ličnim investicionim društvima.
6. Banka može umnožavati najveći iznos koji se može podići iz drugih odvojenih neiskorišćenih kreditnih olakšica i olakšica likvidnosti u roku od 30. kalendarskih dana prema stopi odgovarajućih odliva kao u nastavku:
  - 6.1. 40% za kreditne olakšice i olakšice likvidnosti odobrene bankama i za kreditne olakšice odobrene drugim regulisanim finansijskim institucijama, uključujući osiguranike (osiguravajuća društva) i investiciona društva.
  - 6.2. 100% za kreditne olakšice i olakšice likvidnosti odobrene finansijskim klijentima koji nisu utvrđeni u tački 6.1 ovog stava i stavovima 1. do 5. ovog člana.
7. Banke treba da množe sa stopom odliva od 100% svaku obavezu koja dospeva u roku od 30. kalendarskih dana, osim obaveza utvrđenih u članovima 19. do 24. ove uredbe.
8. U slučajevima kada ukupan iznos svih ugovornih obaveza za odobravanja finansiranja nefinansijskim klijentima u roku od 30. kalendarskih dana, osim obaveza definisanih u članovima 19. do 24. ove uredbe, premašuje iznos priliva od ovih nefinansijskih klijenata su izračunati prema članu 25. stav 3. podstav 3.1, dodatak će biti predmet stope odliva od 100%. Za potrebe ovog stava, nefinansijski klijenti će obuhvatati, ali ne ograničavaju se na fizička lica, mala i srednja preduzeća, korporacije, vlade, multilateralne razvojne banke i subjekte javnog sektora, a isključuju se finansijski klijenti i centralne banke.

POTPOGLAVLJE III

PRILIVI LIKVIDNOSTI

Član 25.

Prilivi

1. Prilivi će se proceniti tokom 30. kalendarskih dana. Ovi prilivi će uključivati samo ugovorene prilive iz izloženosti koje nisu u dospeli i za koje banka nema razloga da se ne očekuje učinak u roku od 30. kalendarskih dana.
2. Banke moraju primeniti ulaznu stopu od 100% za prilive prema stavu 1. ovog člana, uključujući posebno sledeće prilive:

- 2.1. iznosi koji se primaju od centralnih banaka i finansijskih klijenata sa preostalim rokom dospeća ne dužim od 30. kalendarskih dana;
  - 2.2. iznosi koji se primaju od hartija od vrednosti sa rokom dospeća od 30. kalendarskih dana;
  - 2.3. iznosi koji se primaju iz pozicija u glavnim indeksima kapitalnih instrumenata, pod uslovom da se ne obračunavaju dva puta kao likvidna sredstva i kao prilivi likvidnosti. Ti iznosi obuhvataju iznose koji dospevaju po ugovorima u roku od 30. kalendarskih dana, kao što su dividende u gotovini od takvih osnovnih indeksa i gotovine primljene od tih instrumenata kapitala koji su prodani ali još nisu izmireni, osim ako se priznaju kao likvidna sredstva u skladu sa poglavljem II. ove uredbe;
3. Izuzev stava 2. ovog člana, prilivi utvrđeni u ovom stavu biće predmet sledećih zahteva:
- 3.1. iznosi koji se primaju od nefinansijskih klijenata sa preostalim rokom dospeća ne dužim od 30. kalendarskih dana, osim za iznose primljenih od klijenata iz transakcija trgovinskog finansiranja ili dospelih hartija od vrednosti biće umanjena za potrebe plaćanja glavnice za 50% njihove vrednosti. Za potrebe ovog podstava, izraz „nefinansijski klijenti“ ima isto značenje kao u članu 24. stav 8. ove uredbe;
  - 3.2. iznosi koji se primaju od obezbeđenih kreditnih transakcija i transakcija zasnovanih na tržištu kapitala kao što se definišu u član 2. ove uredbe sa preostalim rokom dospeća ne dužim od 30. kalendarskih dana pomnožiće se sa:
    - 3.2.1. 0% u slučajevima kada su kolaterizovane od sredstva koja da bi se koristila kao kolateral za te transakcije, kvalifikovala u skladu sa članovima 7. i 10. ove uredbe kao likvidna sredstva iz jedne od kategorija sredstava nivoa 1, definisanih u članu 10. ove uredbe;
    - 3.2.2. 15% u slučajevima kada su kolaterizovane od sredstva koja da bi se koristila kao kolateral za te transakcije, kvalifikovala u skladu sa članovima 7. i 11. ove uredbe kao likvidna sredstva iz jedne od kategorija sredstava nivoa 2A, definisane u članu 11. ove uredbe;
    - 3.2.3. 25% u slučajevima kada su kolaterizovane od sredstva koja se neće kvalifikovati kao likvidna sredstva u skladu sa članovima 10. i 11. ove uredbe, a zajmodavac je Vlada Republike Kosovo, subjekat javnog sektora, regionalna vlasti ili lokalni organ u Republici Kosovo i centralna vlada, subjekat javnog sektora, regionalna vlast ili lokalni organ strane zemlje u kojoj je banka licencirana ili ima osnovanu podružnicu ili multilateralna razvojna banka. Subjekti javnog sektora koji dobijaju ovaj tretman biće ograničeni na one koji imaju težinu rizika od 20% ili niži u skladu sa članom 45. i članom 46. stav 4. i 5. Uredbe o adekvatnosti kapitala banaka;
    - 3.2.4. 50% u slučajevima kada su kolaterizovane od sredstva koja da bi se koristile kao kolateral za te transakcije, kvalifikovala u skladu sa članovima 7. i 12. ove uredbe kao likvidna sredstva iz jedne od kategorija sredstava nivoa 2B, definisane u članu 12, stav 1, podstav 1.2. ove uredbe;
    - 3.2.5. 100% u slučajevima kada su kolaterizovane od sredstva koja se neće kvalifikovati za uključivanje u bilo koji od podstavova 3.2.1. do 3.2.4. ovog stava.

- 3.3. iznosi koji se primaju od ugovorenih marginalnih kredita koji dospevaju u roku od narednih 30. kalendarskih dana nasuprot kolaterala koji se sastoji od ne-likvidnih sredstava mogu primiti stopu priliva od 50%. Ovi prilivi se mogu uzeti u obzir u slučajevima kada banka ne koristi kolateral koji je prvobitno primila nasuprot kredita za pokriće neke kratke pozicije;
  - 3.4. iznosi koji se primaju koje banka upravlja sa ovim iznosima u skladu sa članom 21. biće pomnoženi sa stopom odgovarajućeg simetričnog priliva. U slučajevima kada se odgovarajuća stopa ne može utvrditi, primeniće se stopa priliva od 5%;
  - 3.5. ugovori o razmeni kolaterala i druge transakcije sličnog oblika koje dospevaju u roku od 30. kalendarskih dana će izazvati priliv u slučajevima kada pozajmljeno sredstvo podleže nižem faktoru smanjenja iz potpoglavlja II. nego pozajmljeno sredstvo. Priliv će se izračunati množenjem tržišne vrednosti pozajmljenog sredstva sa razlikom između stope priliva primenjene na pozajmljeno sredstvo i stope priliva primenjene na pozajmljeno sredstvo utvrđene u skladu sa stopama navedenim u podstavu 3.2. ovog člana. Za potrebe ovog izračunavanja, faktor smanjenja od 100% biće primenjen na sredstva koja se ne kvalifikuju kao likvidna sredstva;
  - 3.6. u slučajevima kada se kolateral dobijen uzajamnim ugovorima o ponovnoj kupovini, pozajmljivanjem hartija od vrednosti, protiv-razmenom kolaterala ili drugim transakcijama sličnog oblika sa rokom dospeća od 30. kalendarskih dana koristi za pokriće kratkih pozicija koje mogu biti duže od 30 dana, banka mora da pretpostavi da ti ugovori o ponovnoj kupovini, ugovori o pozajmljivanju hartija od vrednosti, razmene kolaterala ili druge transakcije sličnog oblika biće ponovo obnovljene i neće stvarati prilive koji odražavaju potrebu da se nastavi sa pokrivanjem kratke pozicije ili ponovnim otkupom odgovarajućih hartija od vrednosti. Kratke pozicije će obuhvatiti dva nivoa u slučajevima kada je u knjizi poklapanja (*eng. matched book*) banka prodala pravo na prodaju hartije od vrednosti kao deo strategije trgovanja ili zaštite (*eng. hedging*) i nivoa gde je u knjizi poklapanja banka je pozajmila hartiju od vrednosti na određeni period i kreditirala hartiju od vrednosti na duži period;
  - 3.7. neiskorišćene kreditne olakšice ili olakšice likvidnosti uključujući i odvojene neiskorišćene olakšice likvidnosti od centralnih banaka, neće se smatrati prilivom;
  - 3.8. iznosi primljeni od hartija od vrednosti koje je izdala banka ili neke SSPC sa kojim je banka blisko povezana biće razmatrani na neto osnovi sa stopom priliva koja se primenjuje na osnovu stope priliva koja se primenjuje na osnovno sredstvo prema ovom članu;
  - 3.9. krediti sa nedefinisanim ugovorenim rokom dospeća će se razmatrati po stopi priliva od 20%, pod uslovom da ugovor dozvoljava banci da podigne ili zahteva plaćanje u roku od 30. kalendarskih dana.
4. Podstav 3.1. iz stava 3. ovog člana ne primenjuju se na iznose koji se primaju od obezbeđenog kreditiranja i transakcija zasnovane na tržištu kapitala koje su kolateralizovane likvidnim sredstvima u skladu sa poglavljem II. kao što je definisano u podstav 3.2. stava 3. ovog člana. Prilivi od odobrenih stanja koja se vode na izdvojenim računima u skladu sa regulatornim zahtevima za zaštitu sredstava klijenata kojima se trguje biće u potpunosti uzeti u obzir, pod uslovom da se ta izdvojena stanja drže u likvidnim sredstvima definisanim u poglavlju II. ove uredbe.

5. Odlivi i prilivi koji se očekuju tokom 30. kalendarskih dana od ugovora navedenih u prilogu IV. Uredbe o adekvatnosti kapitala banaka i iz kreditnih derivativa izračunavaće se na neto osnovi u skladu sa članom 16. ove uredbe i množiće se sa stopom priliva od 100% u slučaju neto priliva.
6. Banke neće uzeti u obzir bilo koji priliv iz bilo kog likvidnog sredstva utvrđenog u poglavlju II, osim za plaćanja koja izmiruju na sredstva koja nisu odražene u tržišnoj vrednosti sredstva.
7. Banke neće uzimati u obzir prilive iz novih obaveza koje ugovore.
8. Banke treba da uzmu u obzir prilive likvidnosti koji se primaju u stranim zemljama u kojima postoje ograničenja transfera ili koji su denominirani u nekonvertibilnim valutama samo u meri u kojoj odgovaraju odgovarajućim odlivima u stranoj zemlji ili u određenoj valuti.

Član 26.

Ograničenje priliva

1. Banke treba da ograniče priznavanje priliva likvidnosti na 75% ukupnih odliva likvidnosti kako je definisano u poglavlju II. ove uredbe.
2. Banke treba da utvrđuju iznos neto odliva likvidnosti prema primeni ograničenja priliva u skladu sa formulom definisanom u Prilogu II. ove uredbe.

POGLAVLJE IV.

IZVEŠTAVANJE, POPRAVNE MERE, PRELAZNE ODREDBE I STUPANJE NA SNAGU

Član 27.

Izveštavanje Centralnoj banci Republike Kosovo

1. Banke moraju dostaviti CBK obrasce za izveštavanje određene od CBK-a prema metodološkim uputstvom o izveštavanju pokazatelja pokrića likvidnosti najkasnije petnaest dana (15) nakon kraja svakog meseca.
2. CBK izdaje uputstva za sprovođenje ove uredbe.

Član 28.

Izvršenje, popravne mere i civilne kazne

Svako kršenje odredaba ove uredbe podleže popravnim i kaznenim merama, kao što se utvrđuje Zakonom o Centralnoj banci i Zakonom o bankama.

Član 29.

Prilozi

Prilog I. i Prilog II. su sastavni deo ove uredbe.

Član 30.

Stupanje na snagu

Ova uredba stupa na snagu 1. januara 2023. godine.

Flamur Mrasori

Predsednik Odbora Centralne Banke Republike Kosovo

PRILOG I.

FORMULA ZA ODREĐIVANJE SASTAVA REZERVE LIKVIDNOSTI

1. Banke treba da koriste formulu utvrđenu u ovom prilogu za utvrđivanje sastava rezerve likvidnosti u skladu sa članom 13. ove uredbe.
2. Izračunavanje rezerve likvidnosti: na dan izračunavanja, rezerva likvidnosti banke biće jednaka sa:
  - 2.1. iznosom sredstava nivoa 1; plus
  - 2.2. iznosom sredstava nivoa 2A; plus
  - 2.3. iznosom sredstava nivoa 2B; minus manji iznos:
  - 2.4. iznosom predviđen u tačkama 2.1., 2.2. i 2.3.; ili
  - 2.5. višak iznosa likvidnih sredstava obračunat u skladu sa stavovima 3. i 4. ovog priloga.
3. „Višak likvidnih sredstava“: ovaj iznos će se sastojati od elemenata definisanih na sledeći način:
  - 3.1. prilagođeni iznos sredstava nivoa 1, biće jednak vrednosti svih likvidnih sredstava nivoa 1. nakon primene faktora sniženja (*eng. haircut*), koje će banka držati u slučaju razmatranja transakcije obezbeđenog finansiranja, transakcije kolateralizovanog zajma ili transakcije protiv-razmene kolaterala koji dospeva u roku od 30. kalendarskih dana od datuma izračunavanja i kada banka i druga strana razmenjuju likvidna sredstva najmanje na jednoj strani transakcije;
  - 3.2. prilagođeni iznos sredstava nivoa 2A, biće jednak vrednosti nakon primene sniženja vrednosti svih sredstava nivoa 2A, koje će banka držati u slučaju uzimanja u obzir transakcije obezbeđenog finansiranja, transakcije kolateralizovanog zajma ili transakcija protiv-razmene kolaterala koja dospeva u roku od 30. kalendarskih dana od datuma izračunavanja i kada banka i druga ugovorna strana razmenjuju likvidna sredstva najmanje na jednoj strani transakcije; i
  - 3.3. prilagođeni iznos sredstava nivoa 2B, biće jednak vrednosti nakon primene sniženja vrednosti svih sredstava nivoa 2B koje će banka držati u slučaju uzimanja u obzir transakcije obezbeđenog finansiranja, transakcije kolateralizovanog kreditiranja ili transakcija protiv-razmene kolaterala koja dospeva u roku od 30 kalendarskih dana od datuma izračunavanja i kada banka i druga ugovorna strana razmenjuju likvidna sredstva najmanje na jednoj strani transakcije;
4. izračunavanje "viška iznosa likvidnih sredstava": ovaj iznos će biti jednak:
  - 4.1. iznosu prilagođenih sredstava nivoa 1; plus
  - 4.2. iznosu prilagođenih sredstava nivoa 2A; plus
  - 4.3. iznosu prilagođenih sredstava nivoa 2B; minus

4.4. manji iznos od:

4.5. iznosa tačke 4.1., 4.2. i 4.3.

4.6.100/30* tačka 4.1

4.7.100/60* tačka 4.1

4.8.100/85 * zbir tačaka 4.1 i 4.2.

5. Formula za izračunavanje rezerve likvidnosti (*eng. Liquidity Buffer*) je sledeća:

Rezerva likvidnosti = sredstva nivoa 1 + sredstva nivoa 2A + sredstva nivoa 2B - prilagođavanje limita od 15% - prilagođavanje limita od 40%.

gde:

Prilagođavanje limita od 15% = maksimum (prilagođena sredstva nivoa 2B – 15/85* (prilagođena sredstva nivoa 1 + prilagođena sredstva nivoa 2A), prilagođena sredstva nivoa 2B – 15/60 *prilagođena sredstva nivoa 1, 0)

Prilagođavanja limita od 40% = maksimum (prilagođena sredstva nivoa 2A + prilagođena sredstva nivoa 2B - prilagođena limita od 15%) – 2/3 * prilagođena sredstva nivoa 1, 0).

Alternativno, formula se može izraziti kao:

Bafer likvidnosti (*eng. Liquidity Buffer*) = sredstva nivoa 1 + sredstva nivoa 2A + sredstva nivoa 2B – maksimum ((prilagođena sredstva nivoa 2A + prilagođena sredstva nivoa 2B) – 2/3 * prilagođena sredstva nivoa 1, prilagođena sredstva nivoa 2B – 15/85 * (prilagođena sredstva nivoa 1 + prilagođena sredstva nivoa 2A),0)

PRILOG II.

FORMULA ZA IZRAČUNAVANJE NETO ODLIVA LIKVIDNOSTI

NOL = Neto odliv likvidnosti

UO = Ukupni odlivi

UP = Ukupni prilivi

Prilivi podležu limitu od 75% odliva

Neto odlivi likvidnosti su jednaki = $NOL = UO - \min(UP; 0,75*UO)$